חנה אריאל — אחרי וקדושים

וידבר ה' אל משה אחרי וכו'. ויאמר ה' אל משה דבר אל אהרן וגו'. וקשה מאי אמר בדבור הראשון שכתוב וידבר מה דבר. שלענין דבר אל אהרן הרי כתיב אמירה אחרת. ובזהר תירץ שאת זאת הודיע ה' למשה בדבור הקודם שמיתת בני אהרן היתה בקרבתם אל ה'. אך עדיין אין מיושב לגמרי כיון שמזה נמשך הדבור לאהרן לא הול"ל עוד ויאמר וגו' והול"ל ועתה דבר אל אהרן. ועוד י"ל אם הדבור הוא אחרי מות שני בני אהרן למה הפסיק כ"כ בדיני או"ה וטו"ט בג' פרשיות. וגם י"ל ענין וכפר על הקדש מטומאות בנ"י ומפשעיהם לכל חטאתם שאינו מובן הלשון כלל. פ' עריות נאמר בפ' אח"מ בלאו גרידא. ואח"כ בפ' קדושים נאמרו העונשים. בפ' קדושים תהיו כי קדוש אני. ובמדרש יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם. ופשט הכתוב מורה דכי קדוש אני הוא אדרבא נתינת טעם לקדושים תהיו:

ידוע החקירה בספרים עפ"י משרז"ל שהאבות קיימו כל התו"כ עד שלא נתנה אם היו עוברין על ד"ת אז אם היו חייבים ויראה דלפי מה דקיי"ל האבות הן הן המרכבה אין מקום לחקירה זו כלל. כי ענין המרכבה נת"ל בכ"פ דהיינו שנגלה עליו אדה"כ לאאע"ה שהוא בחי' המוחין עליונים דז"א למעלה כי ז' ימי הבנין הם מצומצמים בערך העולמות. אבל המוחין הן בחי' הפנימית ועצמות כמש"ל פרהק"ו באריכות. ולפי שנגלה באבות בחי' המוחין נעשו מרכבה ממש כמשל ודוגמא בחי' המוחין דחכ' ושכל למטה שכשהאדם טרוד בשכל אין פונה לדבר אחר ואם יפנה יפסק השכל (אבל במדות ושאר כחות אינו כן) וככה האבות משנגלה עליהם בחי' המוחין הנ"ל. לא נמצא אצלם כח אחר כלל ולא יכלו ליפסק מן הגילוי הנ"ל, ולכן א"א הי' כלל שיעברו על התורה כמ"ש בכאריז"ל על מי שיש לו נשמה דאצי' שא"א שיחטא כלל וכשהגוף רוצה לחטוא מסתלקת ממנו הנשמה דאצי' לפי שבחי' נשמה דאצי' הוא מלשון אצלו בתכלית הביטול אין לה מציאות אחר מבלעדי רצונו ית'. וככה האבות כשנגלה עלי' אדה"כ בבחי' המוחין כנ"ל לא הי' אפשר להם לחטוא כלל). אך כתיב וכרות עמו הברית לתת את ארץ הכנעני וגו' לתת לזרעו ונת"ל כ"פ הפירוש דהיינו שהכריתות ברית הי' שגם נשמות שהן שלא בבחי' מרכבה גם בהן יתפשטו בחי' המוחין עליונים דהיינו ע"י שיתפשטו למעלה בחי' המוחין אל הז"ת שהן ימי הבנין כנ"ל עי"ז יקבלו בני האבות ג"כ אור המוחין גם שלא בבחי' מרכבה. וזהו לתת לזרעו דוקא כי האבות עצמן לא הי' להם בחי' הכנעני החתי וכו' כלל. שהן מדות הטבעיים שאפשר להם לחטוא והם לא היו יכולים לחטוא כנ"ל. וזהו כל עיקר ענין גלות מצרים לנשמות דזרעו הנ"ל שאמרו פן ירבה וכמש"ל בפרהק"ו באריכות דהיינו שדאגו המצריים שלא יבא בחי' הגדלות דמוחין עליונים בגוף שהוא ז' ימי הבנין כנ"ל ולכן וימררו את חייהם. פי' דענין פרעה הוא הערף הוא בחי' קליפה המונעת את המוחין שבראש מלהתפשט בגוף וכן מצרים מיצר הגרון. ועי"ז הי' להם כח למשול על הכח של נשמות שאינן במעלת האבות למרר את חייהם פי' שלא הרגישו את חיי הנשמה רק בכח ובחי' מרירות אבל לא בשום ד"א. הדוגמא עתה שא"י להתגבר ולעשות הטוב בפ"מ כראוי ואינו פוקד כלל את כח הנשמה ועושה הכל בהיסח הדעת וטרדא בדברים אחרים לגמרי. ובמה הוא זוכר את כח הנשמה אינו רק מה שלפעמים נפשו עליו תאבל על שאינו עובד את ה' כלל. בזה לבד יש כח לנשמתו לסבול מרירות וצער נמצא שכל חיי הנשמה הן רק וימררו. אבל לענין הפ"מ הי' ויעבידו מצרים דוקא וכו' כמשנת"ל הכל באריכות. וה"ז כמשל החולה ר"ל שטועם מתוק למר ומר למתוק כי אינו נוח לו רק דבר שהוא חריף ומר בזה דוקא הוא מרגיש חייו (בל"א ער דערהערט די הארץ) ולא בד"א. אך כתיב ושב ורפא לו שע"י בחי' רפואה יוכל להרגיש החיים שלא ע"י צער ויגון, וזהו ענין יצ"מ שנגלה עליהם ממ"ה וכמשנ"ת הכל באריכות למעלה שהי' בעת יצ"מ תכלית הגדלות שהאירו בחי' המוחין דגדלות עד סוף בחי' חיצונית המדות המתפשטים בעולמות והיינו שבטלה קליפ' הערף ומיצר הגרון. אך ידוע ונת"ל שהגילוי הזה למעלה נסתלק תומ"י רק שבמ"ט ימים שמיצ"מ עד מ"ת נמשך אור המוחין במדות עליונות לאט לאט עד שהי' יכול להיות בחי' המ"ת. והיינו מ"ש אם שמוע תשמעו בקולי והייתם לי סגולה והשמיעה בקולי הוא מ"ת כמ"ש השמע עם קול אלקים חיים מדבר וגו'. וזה הוא בחי' סגולה ולמעלה מבחי' רפואה ויש בזה כמה מדרי'. ויובן ד"מ מרפואת החולה בגשמיית (שהוא טועם מתוק למר כנ"ל). הא' הוא בכח סמי הרפואות הם מבריאים את הגוף כפי מה שהגוף חי מן הנפש המחי' אותו באותה המדרי' באה הבריאות. ויש שמרפאין אותו בכח סגולות (הנק' סעמפאטי') [כידוע שבחכמה זו יוכלו לצייר צורת אדם על הכותל וכל מה שיפעלו ויעשו באותה הצורה יהי' נעשה בגוף אותו האדם נמצא שהמעשה שעושה בצורת האדם לבד עי"ז בא בגוף] דהיינו רק בבחי' כחות הנפש עצמן וכשהן מתחזקין ביותר ע"י כח הסגולות עי"ז מבריא הגוף. ויש עוד ענין ג' למעלה מזה והוא שמרפאין ע"י שמות הקודש שממשיכין כח אלקי ע"י השמות אל הנפש שהוא כח עליון מן הנפש עצמה ועי"ז מתחזקת הנפש להבריא את הגוף שהנפש עצמה מתפעלת מכח אלקי ועי"ז מבריא את הגוף ויש עוד בחי' ד' למעלה גם מזו והוא מ"ש חש בראשו יעסוק בתורה וכו'. והיינו כמ"ש כל העוסק באור תורה אור תורה מחייהו. שזהו דוקא ע"י בחי' דביקות נפשו באור התורה שעוסק בה עי"ז תתחזק ותתרפא הנפש והגוף. וה"ז כענין משיקין את המים לטהרן שע"י שנוגעין המים במי מקוה שאין בה טומאה כלל מטהרין גם הם. וככה כשהנפש נוגעת באור ה' שבתורה נתוספים לה חיים להחיות ולהבריא את הגוף. אך כאן לא נאמר רק חש בראשו, חש במעיו וכו' דהיינו שהאברים הן שלמים וקיימים רק שיש עליהם מיחוש וקלקול ואותו הקלקול (שבא מכח הקלי' שמהן כל קלקול והעדר) מתבטל ע"י אור התורה. אבל כשמתקלקלים ח"ו איברים הפנימים לזה אין מועיל אור התורה לשוב לתקנם שיחזרו האיברים לשלימות (אם לא בדרך זכות נסיי וכו' כדלקמן). אך אעפ"כ יש עוד בחי' למעלה מזו. והיינו שאע"פ שאינו יכול להבריא הגוף ממש ע"י אור ה' דתורה. מ"מ תוכל נפשו לעשות בגוף ככל מעשה אדם בריא. ועז"נ כאלו קדוש שרוי בתוך מעיו ופועל פעולות גופניות אף שהגוף מקולקל שהכחות המורכבים ומשתתפים עם הגוף אין יכולים לפעול בו כלום מחמת הקלקול שלו. אך קדוש השורה יוכל לפעול פעולות גופניות גם בגוף מקולקל והגוף נשאר בקלקולו. כי להגוף עצמו אין מגיע ענין הקדושה

הנבדלת להיות בו כח הגוף גופני ממש כמו שהוא שורה בנפשו. אך בנס דכבשן האש דחמ"ו הי' האש בתוקפו כמ"ש קטיל המון שביבא וגו'. ואעפ"כ הי' כח הנפש גם באותו התוקף דאש שלא הזיק לחמ"ו. והיינו כח נסיי מאת ה' שהוא למעלה מבחי' קדוש השורה בתוך מעיו שהוא אינו מגיע ומתפשט עד כח הגוף לפעול בו הרפואה כנ"ל. והנס הוא בא גם בכח האש שהי' בתוקפו כנ"ל שאעפ"כ לא ישלוט בחמ"ו:

ומעתה על סדר ודרך המשל הזה יובן כל הענין בעז"ה. דמן הגדלות הגדול שהי' ביצ"מ למעלה כמ"ש ופסח ה' על הפתח וכמש"ל באריכות בפהקו"ד. ובנ"י עצמן לא ראו כלום כמש"ש. אך נא' בהם לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה והיינו שנגאלו ממצרים שהי' מעכב עליהם בבחי' פן ירבה. ולכן לא בא בתוך גופם כח הנשמה שלהם שבירושה מאבות וכשנגאלו הי' כח הנשמה פועל בגוף הגופניי ולהאמין בה' ללכת אחריו בארץ לא זרועה. ואף שכח הגוף במקומו עומד אעפ"כ פועל בו אור האמונה דנשמה. וזהו דוגמת הרפואה שכפי מה שהנפש מורכבת בגוף בתוקף כחות הגופניים אעפ"כ הנפש תחלימהו ותחזקהו כאדם בריא לטעום הטוב בטובו. ועל ידי המ"ט ימים שהן כענין הספ"ע היום יום וכו' לעמר שהוא המשכת כח הנפש ביותר בכל בחי' המדות דחסד שבחסד וכו'. עד שזכו לשמוע בקול ה' אנכי ולא יהי' מפי הגבורה שמענו וכמ"ש בפהקו"ד שעי"ז בא בקרב עמו ישראל הכח דרמ"ח אברין דמלכא ושס"ה גידין. שבמעשה המצוה שלהם תהי' מצוה שהיא שם הוי' כנ"ל באריכות. וכן העבירה מגעת עד הנפש ומקלקלת בחי' הגידין שלה כמ"ש עד שלא באת לידי מדה זו וכו'. וזהו כמו בחי' הסגולה הנ"ל שהוא כח נפשיי שאין הגוף מרגיש אותה מצ"ע כי אינו מורכב זה הכח של הסגולה בו כלל רק שהנפש המחי' את הגוף ומורכבת בו מקבלת את כח הסגולה ופועלת גם בו להברותו ולהחייותו בכח שלה המורכב בו. ואח"כ הי' בנין המשכן ושכנתי בתוכם היינו ענין ההתפעלות שבנר"נ מאלקו' ממש דושכנתי בתוכם כנ"ל בפהקו"ד. זהו דוגמת פעולת השמות הקדש הנ"ל כנ"ל. שהנפש מתפעלת מן האלקות שמתגלה בתוכה. וע"י הכללות ופרטות שנשנו באוה"מ כנ"ל בפהקו"ד בא בחי' אור וגילוי מן הכח דרמ"ח אברין וגידין דמלכא הנ"ל בבחי' גילוי דוידבר ה' אל משה שהוא בחי' הדעת דכל ישראל ואל אהרן כמ"ש בפהק"ו. ונמשך מזה גילוי וביאור המצות דאו"ה וטו"ט כשר ופסול כמ"ש בפ' תז"מ לעיל. ואח"כ בא הדבור דאחרי מות שני בני אהרן בקרבתם לפני ה'. וכמש"ל בשם הזהר שבא הדבור למשה (שהוא הדעת דכ"י כנ"ל) לגלות שיש בישראל כח להיות קרבתם אל ה'. רק שבבני אהרן שקרבו אל ה' בלא מצוה. וכמ"ש אשר לא צוה אותם וכמ"ש בפהק"ו. ותצא אש מלפני ה' ותאכל אותם. אבל ע"י מצוה כתיקונה ואור תורה. יוכלו לקרבה אל ה' ממש והיינו כענין חש בראשו יעסוק בתורה שע"י דביקותו וקרבתו אל ה' אור ה' שבתורה מחייהו. וע"י חבור גילוי זה בישראל נתחדש שמגיע פגם מעשיהם אל הקדש ה' ממש. וכעין מ"ש בזהר קלנא דמטרוניתא איהו מאן דמזלזל אתרהא. וכיון שנעשו ישראל בבחי' אתרהא בקרבתם אל ה' כנ"ל צריך הקדש עליון כפרה בב' ענינים. א' מטומאת ב"י שהוא מה שנעשה ונטמתם בם ונטמטם בם ומקלקל אתרהא. ב' ומפשעיהם לכל חטאתם פשע וחטאת הם דו"נ דקלי'. ואם ישראל חוטאים ח"ו נותנים כח בקלי' להזדווג דו"נ שלהם שנמשך להם איזה שפע ח"ו מקדושת ישראל וגם פגם זה מגיע עד הקדש. שהגם שמהקדש עצמו אין להם שום יניקה ח"ו. מישראל הקרובים אל הקדש בבחי' קרבתם אל ה' הנ"ל יש להם כנ"ל. לז"א וכפר על הקדש (עצמו) מטומאות ב"י וגם מפשעיהם לכל חטאתם. ומ"ש וכן יעשה לאוה"מ השוכן הוא כפרת אור של התפעלות אלקיית הבאה מבחי' ושכנתי בתוכם הנ"ל שהוא כמשל ההתפעלות משמות הקדש כנ"ל. והנה ענין העריות ידוע בסה"ק ובכתבים שהם למעלה בחי' יחודים עליונים מאד שאין העולם כדאי כלל לקבל מהם. וכשעושים דוגמתם ומעין דוגמתם למטה אז איזה שמץ הארה בא לקלי' מקדש העליון ששם מקום קדושת היחודים. וכיון שישראל קרובים אל הקדש בבחי' קרבתם הנ"ל. אז נצטוו על העריות בלאו (ומן הכללות ופרטות שנאמרו בסיני אין שום יניקה לחיצונים רק פגם באברי וגידי הנשמה שקבלה בעצמה כח איברין וגידין דמלכא הכל כנ"ל פהק"ו) וכרבא פ"ק דתמורה דכל מלתא דאמר רחמנא לא תעביד אי עביד לא מהני. פי' לא מהני שאין בא הנאה וקבלת כח ממש לקליפות מן הקדש ח"ו והיינו כאמור שכח הזה דקרבתם אינו אלא ממטה למעלה ואין הקדש עצמו נמשך למטה ח"ו בגילוי עריות. רק דלקי משום דעבר על מימרא דרחמנא והיינו קלנא דמטרוניתא דמזלזל אתרהא כנ"ל. ובפ' קדושים וידבר אל משה שהוא הדעת כנ"ל. דבר אל כל עדת בנ"י קדושים תהיו. היינו שנתגלה בהם בחי' עליונה יותר והיא בחי' קדוש שרוי בתוך מעיו הנ"ל. והיינו שהקדושה עליונה באה ונמשכת בהם למטה אבל אינה מגעת עד בחי' הרכבת הנר"נ בתוך הגוף ממש לתקן קלקול איברים שנתקלקלו ממש כנ"ל. ואז באה המצוה בעונשי עריות. וכמ"ד אי עביד מהני שמן הקדושה השורה בישראל ודאי שיש יניקה לחיצונים בג"ע ח"ו [ויובן ענין זה עדמ"ש בזהר בחמורו של רפב"י שנכרך נחש על רגלו וצערו בעת שהי' רפב"י מתפלל. ואמר ר"פ שהעונש בא לחמור על שחילל קדושתו של רפב"י שהוליך אותו למקום טינופת. אף שר"פ עצמו לא נתחללה קדושתו ח"ו ולא נתבטלה דביקות קדושתו העליונה מזה שהוליך אותו החמור. אעפ"כ נק' זה שחילל קדושתו ח"ו והיינו שעשה חלל (מל' בחלל חרב) בהתפשטות הקדושה שלו באויר העולם. וכמ"כ שבגילוי עריות מתחללת קדושת הקדוש השרוי בתוכם לענין ההתפשטות באויר העולם. וע"ז בא העונש לכאו"א כפ"ע הפגם שלו במשקל אל דעות ה'. וזהו כמ"ד אי עביד מהני כנ"ל. אבל גם מ"ד אי עביד לא מהני היינו לענין הקדושה עצמה הבאה מכי קדוש אני. שלא יגע בה ח"ו ערל וטמא]. וטעם הקדושה הזאת אמר כי קדוש אני הוי' אלקיכם וקדושה שלו באה לשרות בתוך כל עדת ב"י. אך אני קדושה שלו ית' ממש הרי החיצונים נדחים ממנה ואש לפניו תלך ותלהט סביב וגו'. ולא שייך כלל יניקת החיצונים ח"ו אם היתה קדושת יחודים עליונים אפשר להם להתגלות למטה. ולכן הוסיף תיבת אני כי הי' מספיק לומר קדושים תהיו כי קדוש ה' אלקיכם. ואמר חיבת אני להורות ע"ז שקדושתי למעלה מקדושתכם. שבקדושתכם יש ח"ו יניקה לחיצונים ומחייבת העונשים האמורים בפ' על גילוי עריות (שכנגד יחודים עליונים) שלכם. אבל בקדושתו ית' אם יעלה ויגיע ויראה כבוד ה' ממקומו ית' ביחו"ע. את רוח הטומאה יעביר מן הארץ. ומלאה הארץ דעה את ה'. כיר"א: